

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 142 (3588) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Továbbra is elkeseredett harcok folynak Cherbourg fegyvertárában és külső erődítményeiben

Moszkvában elismerik a finn ellenállás erős megszilárdulását. Hivatalos angol jelentés a London elleni német légitámadásokról

Berlin. (MTL.) A szövetségeseknek az európai erőd ellen intézett összevont általános támadása folyik — ezzel a megállapítással kezdte helyzetmagyarázatát Hallensleben, a Német Távirati Iroda katonai tudósítója, majd így folytatja: — A második világháború most döntő szakaszába érkezett. Nem kétséges, hogy ennek a Teheránban elhatározott általános támadásnak a terve és végrehajtása azon alapult, hogy számbeli fölényrel a szövetségesekkel szemben álló minőséget gyűrjék le, a németeket és szövetségeseiket lehengereljék és így az európai háborút gyorsan a javukra számolják fel. A most folyó első rohamban történetek nem lehettek meg a németeket és nem is lepték meg. Ezt a különböző harcokban lévő német parancsnokok viselkedéséből is meg lehet állapítani. A német hadvezetőség érthetően továbbra is azon az állásponton van, hogy a nyugati harctér a legfontosabb, ami azt jelenti, hogy a németek a keleti és déli harctéren a halogató védekezés figyelembevételével akarják lekötöni a mindenkor ellenséget és visszatartó hadműveletekkel a másik oldal döntésre irányító akaratát szemben a döntést az alkalmas pillanatig késleltetni, hogy Nyugaton összevont erővel vívassák meg a nagy harcot. Az állások — amelyekkel a német hadvezetőség öt hosszú háborús esztendő után rendelkezik — kezekednek arról, hogy a Németország által folytatott stratégia határozott eszköz. Az ellenséges haderő zöme még nem jelent meg az európai csataterén. Hogy ezt a megsemmisítő csatát a németek elérhessék, annak érdekében nagyobb súlyt kell arra helyezniük, mint Rómára, Cherbourgra, vagy pedig Vitebszre. A németek oldalán áll a minőség. Ennek a szónak legszorosabban vett katonai értelmét kell itt hangsúlyozni. A népek életében sohasem a többség és a szám a döntő, még kevésbé a háborúban, amikor a nagy döntések az akaratérőhöz igazodnak, ez adja meg az ösztönzést az európai helyzetállásnak és ennek figyelembevételével hozzá meg a német hadvezetőség döntéseit. Ezzel az akaratérővel menetelnek a birodalomnak és szövetségeseinek hadosztályai.

Nehéz német harcrepülőgépek határozott tevékenysége a Szajna és az Orne fölött

Amsterdam. (MTL.) A Német Távirati Iroda jelenti: Londonból jelentik: A brit hírszolgálat szerint Londonban hivatalosan közölték, hogy az Anglia elleni német légitámadások következtében áldozatokról és károkról érkeznek jelentések.

Berlin. (MTL.) Az Interinf június

27-én este 10 órakor a következőkben értesült Cherbourg helyzetéről: Bár a szövetségesek minden erejükkel, egész napon át rohamozták a szárazföld és a tenger felől a várost, még mindig nem tudták azt teljesen birtokukba venni. A fegyvertárban és a különböző külső erődítményekben továbbra is elkeseredett harcok folynak, amelyekben mindenekelőtt tengerészcsapatok vesznek részt. Június 27-ére virradó éjszaka, Witt fregattkapitány, a cherbourgi kikötő parancsnoka, egy vitorlás hajó és evezős csónakok segítségével maroknyi elszánt hajócsapatával és törzseivel, harci állását áthelyezte és a kikötőt védelmezte. A Cherbourg térségében levő egyes tengerészeti támaszpontok és ütegek a szárazföld és tenger felől folytonos lövés ellenére is kitarának. Az utóbbi napokban különösen kimagasló teljesítményeket ért el a Hamburg és a York tengerészeti üteg. Valamennyi areonabeli és hátbatámadást visszavertek. Deyo amerikai tengernagy csatahajókötelékéből két nehéz és egy könnyű cirkálót süllyesztettek el,

több másikat pedig súlyosan megrongáltak.

Az Orne torkolatától keletre hajógyűlékezéseket löttünk hatásosan. Az ellenség Tilly térségében nagy erővel támadott és egészen Grandvilleig tört előre. Itt elrekesztük a betörést.

Berlin. (MTL.) Az Interinf légügyi tudósítója jelenti a nyugati beözönlés harcáról: Nehéz német harci repülőgépek voltak a június 28-ra forduló éjszakán a Szajna- és Orne-torkolat fölött. Igen nagy bombákkal támadtak kirakodásokat a parton, valamint a partraszállító hajókat. Előzetes jelentés szerint egy nagyobb különleges partraszállító hajót felgyújtottak, további más hajókat pedig megrongáltak. A német repülőgépek a hajók fölé védelmi felboesátott záró léggömbök közül kettőt lelőttek. A tartósan kedvezőtlen idő kedden korlátozta a légitévékenységet. Az ellenségnek csak kevés köteléke volt a beözönlési terület fölött. Német vadászok portyáztak kora reggeltől késő estig a saját vonaluk fölött, hogy védelmet nyújtsanak az ellenséges bombázókkal szemben.

Kitűnően bevált a Viipurinál alkalmazott finn taktika

Berlin. (MTL.) A Német Távirati Iroda jelenti: Hogy milyen nagy jelentőséget tulajdonít a német sajtó a Ribben-

trop külügyminiszter és a finn kormány megbeszéléseiről kiadott hivatalos nyilatkozatnak, az már külsőségekben is

Bombazáport és géppuskatűzet zúditottak az amerikai légibanditák a temetőbe menekült lakosságra

Emberek vérző fejszései keveredtek össze a porladó csontokkal

Az Esti Újság írja: A keddi délelőtti Budapest ellen intézett terrortámadás során az egyik bombaszöngyeg a VIII. kerület külső szélét szúrta és a X. kerületre hullott. Az egyik nagy fővárosi pályaudvaron kezdődött a pusztítás. A pályaudvar homlokzata sértetlen maradt, mögötte azonban a nagy évegcsarnok teljesen beomlott. Tetitalárat kapott a királyi váróterem és az érkezési oldal egész épületsora. Sok ember tartózkodott a pályaudvaron, akiknek jelentékeny része odaveszett. A forgalmi berendezéseket nem érte súlyosabb kár, a közlekedést hamarosan helyre lehetett állítani.

A közeli temető szörnyű képet nyújt. Környékén nincsen nyilvános óvóhely és a közelben levő nagy orvosi rendelő-intézetből odamenekültek a kezelésre váró betegek. Az amerikai pilóták valóságos bombazáport zúditottak a temetőre. Kripták és sírkö-

vek repültek a levegőbe. A bombák hatalmas tölcésereket szántottak és porladó halottak csontjait tépték. Emberek vérző fejszései hulltak egyrakásra a porladó csontokkal. Két gép alacsonyra ereszkedve, géppuskázta a temetőbe menekült embereket.

Ettől a területtől kifelé hosszú utvonalon súlyos találatok értek néhány gyüleget, köztük munkáslakótelepet. Itt is géppuskatűz alá vették a szabadba szorult munkásokat. Ezuttal Buda egy-egy részét is támadás érte. Itt is mindennél lakóházak pusztultak el. A hegyvidéket is bombázták, ahol semmiféle hadicélpont nincs. Ezuttal a budapesti zsidóságot is sújtotta bombázás. Az utóbbi két nap során 11 sárga csillaggal megjelölt ház pusztult el, aminek következtében 116 zsidó meghalt, 312 megsérült.

A MTL jelenti: A június 27-iki légitámadásról kiadott hivatalos jelentés ki-

kitűnik abból, hogy a szerda reggeli lapok nagy címeik alatt, első oldalon közlik a nyilatkozatot. Kommentárjaikban különösen kiemelik a lapok, hogy Németország fegyveres segítséget igért Finnországnak és rámutatnak arra, hogy ezzel ismét megpecsételik a fegyverbarátságon alapuló törhetetlen finn-német együttműködést.

Stockholm. (MTL.) A Stockholmba érkezett moszkvai jelentések elismerik, hogy a finn ellenállás erősen megszilárdult. Az orosz rádió is elismeri a Viipuri körzetében tanúsított fanatikus ellenállást, amely az elmúlt napokban mutatkozott meg. A svéd sajtó azt jelenti Helsinkiből, hogy a Viipuri környékén alkalmazott új finn taktika nagyon jól bevált. Ennek az a lényege, hogy a finn gyalogság áteszerzi a szovjet páncélosokat az arevonalon, azután a réseket elzárja és harcászall a gyalogsággal. A szovjet páncélosokat a finn páncélosok semmisítik meg. Ez az eljárás nagyon merész és idegekre menő a gyalogság számára, eddig azonban nagyon jól bevált és igen eredményes.

Genf. (MTL.) A Német Távirati Iroda jelenti: Londonból jelentik: Mint a londoni sajtó közli, az elmúlt hét végén Angliában különböző alkalmakkor megnyilatkozott a brit-szovjet barátság. Mint a Manchester Guardian jelenti, a szovjet nagykövét Manchesterben a polgármester vendége volt, aki több ünnepséget rendezett a nagykövét tisztelőre.

Új elnököt és vezetőséget választ a MEP

A Pest írja: A Magyar Élet Pártja szerdán este pártértekezletet tart, amelyen megválasztják a miniszterelnököt és felszólal. Hír szerint az értekezleten megválasztják a párt új elnökét és vezetőségét.

Megtartották a Honvédnapot az Országzászló előtt

Nagyvárad a Szent László-téri Országzászló előtt ülte meg a honvédnapot. Ebből az alkalmából az Országzászló előtt egy díszsápad katonaság sorakozott fel. Kisebbségi német katonai alakulat és a levették egy osztaga is részt vett az ünnepségen, amelyen a közönség képviselőiben vitéz Rajnay Károly főispán és dr. Gyapay László polgármesterhelyettes jelentek meg. Résztvettek az ünnepségen az egyházak képviselői is. Megkoszorúzták az Országzászlót, majd a katonaság díszsápadja és a levételalakulat díszmenetben vonult el a megjelent előkelőségek előtt.

A Faforgalmi Központ átirata:

Nem emelik fel a város fa-kontingensét, de külön gondoskodnak a honvédség és német katonák faellátásáról

Bihar-, Szilágy- és Szatmár-megyei erdőkből kapja a fát Nagyvárad

Nagyvárad, június 28. Megírták a lakók, hogy a főispán és a helyettes polgármester személyesen járt el a földművelésügyi és a közellátásügyi miniszteriumban Nagyvárad faellátásának kérdésében és emlékiratot nyújtottak át, melyben kérték, hogy a város részére engedélyezett famennyiséget 240 ezer úrköbméterről 420 ezer úrköbméterre emeljék fel. A város vezetője rámutatott ebben az emlékiratban arra, hogy amennyiben ebből a kontingensből kell fedezni az állami hivatalok és intézmények, továbbá a honvédség és a német alakulatok szükségleteit is, a lakosság faellátása veszélyeztetve van. Az emlékirat továbbá, mint annakidején közöltük, megjelöli azokat a biharmegyei erdőket, amelyekben fozott erdőkitermelést javasol, kéri, hogy Nagyvárad részére a biharmegyei erdőkon kívül Szilágy megyéből és Szatmár megyéből, nem pedig távolabbi fatermelő területekről utaljanak ki fát, végül az iránt tesz javaslatot, hogy a miniszterium a fufuvarozás előmozdítása céljából biztosítsa a fuvarosok, illetve állataik és szekerek részére megfelelő mennyiségű szalonnát, takarmányt és ráfvasat.

Erre az emlékiratra most érkezett le a főispánhoz, mint közellátásügyi kormánybiztoshoz a Faforgalmi Központ átirata, amely az illetékes tényező ebben az ügyben. Közli az átirat, hogy Nagyvárad fakontingensét 240 ezer úrköbméterről 420 ezer úrköbméterre felemleni nincs módjában, de a város számára engedélyezett mennyiségen túl gondoskodni fog a honvédelmi miniszterium a honvédség és a német alakulatok szükségleteiről. Ez tehát mégis a kontingensnek jelentős mértékben való felemlését jelenti. Közli továbbá az átirat, hogy Nagyvárad faellátása tekintetében a Bihar-, Szilágy- és szatmár megyei erdőségeket vette a Faforgalmi Központ számításba s a biharmegyei erdők fokozott kiemelésére vonatkozólag javaslatot kér az itteni erdőgazdagságtól. A memorandumra adott válasznak ez a része szintén a város keresének teljesítését jelenti.

Leszögezi a Faforgalmi Központ átirata, hogy tekintettel a takarékosági elv érvényesítésének fokozott szükségességére, nem tartja megengedhetőnek, hogy a rendelet szerint járó tűzifaigényét a lakosság 100 százalékosan kiedegíthesse akkor, amikor a szegényebb néposztály, amely nagyobb mennyiségben amugy sem tud vásárolni fát, még a főzéshez szükséges tüzelőanyagot is csak a legnagyobb nehézségek árán tudja biztosítani. A leirat álláspontja ebben a tekintetben megegyezik azzal a felfogással, amelyet a polgármester a helybéli fakeskedőkkel legutóbb tartott értekezleten képviselt, amikor olyan javaslat felterjesztését határozták el a közellátási bizottságnak, hogy a lakosság az igényelhető tüzelőanyag-mennyiségnek csak 80 százalékát kapja ki fában, míg a fennmaradó 20 százalékot szénben utalják ki. Kívánatos volna, hogy a közellátási bizottság, amely a jövő hét folyamán tart e kérdésben értekezletet, ugyanilyen határozattal támassza alá a polgármester döntését.

mert valóban nem engedhető meg, hogy egyesek az igényelhető legnagyobb mennyiségnél, 20 méternél is többet szerezzenek be — mint ahogy ezt az elmúlt fűtési évadban is tették — ugyanakkor,

amikor a lakosság túlnyomó része hiányt szenved.

Végül közölte a Faforgalmi Központ, hogy takarmány, szalonna és ráfva: kiutalására megette a lépéseket.

Olvasatlanul papirkosárba kerülnek a jövőben a névtelen följelentések

Vitéz Rajnay Károly főispán nyilatkozata

Vitéz Rajnay Károly főispán a Magyar Lapok munkatársa előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Megdöbbenéssel tapasztalom, hogy napról-napra több névtelen följelentéssel halmoznak el. E férfiatlan és gyáva magatartást teljes mértékben elítélem. Ide azzal az elhatározással jöttem, hogy minden közéleti bünt és tisztálanságot kiirtok és ebben a vármegye és a város minden egyes polgárának személyes segítségét is kérem. Mindazokról azonban, akik vélt igazságuk ellenére is

ehhez a névtelen és gyáva eljárásához folyamodnak, azt kell feltételeznem, hogy nem tisztítani és segíteni, hanem gyáván és jellemetlenül tisztességes embereket meghurcolni, vagy magukkal a sárba rántani akarnak. Mindezek megérdemlik, hogy őket a tisztességes emberek közösségéből kiközösítsük. Utasítottam ezért a befolyásom alatt álló összes hatóságokat és hivatalokat, hogy a jövőben névtelen vagy oly aláírási leveleket, amelyek aláírójának személye kétségtelenül nem állapítható meg, olvasatlanul papirkosárba dobjanak.

Lakásfosztogatók garázdálkodtak a Lakatos-utcában

Feltörték az orvosnői lakást és a pénzügyigazgató-ság raktárhelyiségét

Nagyvárad, június 28. Mint ismeretes, a nagyváradai pénzügyigazgatóság a zsidó ingóságokat a város különböző részeiben raktározza el az erre a célra kijelölt lakásokban. Így létesült a Lakatos-utca 1. szám alatti óvodában is raktár és az óvoda helyiségeit a pénzügyigazgatóság emberei zsúfolásig megtöltötték zsidó bútorokkal.

Az óvoda másik szárnyában levő két szobát özv. Wesselényi Gyuláné óvónő és rokona, Mészáros Márta törvényszéki tisztviselőnő lakják. A két hölgy június 14-én két hétre Biharfélegyházára, illetve Szalárdra utazott, ahonnan szerdán reggel érkeztek meg. Megérkezük pillanatában megdöbbenve állapították meg, hogy a lakás ajtaját ismeretlen tettes alkulccsal kinyitotta és az óvónői lakásban levő két ruhaszékényt teljesen kiürítette, illetve az ottan talált 2 új kosztűnt, 6 pár női cipőt, teljes fehérneműkészle-

tet, egy Kodak 6x12-es fényképezőgépet, hat törülközőt és különböző ruhaneműket ellopta.

A vakmerő betörő az óvónői lakás kifosztása után, ugylátszik, nem elégedett meg az ellopott tárgyak mennyiségével, mert a folyosón lévő nyitott üvegesajtón is átment és a szomszéd szobákban felhajmozott zsidó ingókészletekből egyelőre meg nem állapítható mennyiséget ellopott. A fosztogató — amint az megállapítható volt — a kapu vacsraéjszátán mászott kersztül, az udvaron talált létrát a légnyomás által kitért ablak alá támasztotta és úgy hatolt be a lakásba. Özv. Wesselényi Gyuláné, ill. Mészáros Márta kára körülbelül 5000 pengő. A rendőri bizottság szerdán a déli órákban szállt ki a helyszínre, ugyanakkor megjelentek a pénzügyigazgatóság megbízottai is, hogy megállapítsák a kár nagyságát és bevezessék a vizsgálatot.

Nem loagnak többé előszobázni az ügyosztályok vezetői a helyettes polgármesternél

Nagyvárad, június 28. A helyettes polgármester június 3-ával kezdődőleg új rendszert vezet be az egyes ügyosztályok vezetőinek fogadása tekintetében, hogy ezáltal a felek fogadása zavartalanabban történhessen. Az ügyosztályok vezetői a jövőben nem a polgármester hivatali helyiségeiben teszik meg jelentéseiket, hanem hetenként egyszer maga a polgármester látogatja meg az ügyosztályokat s

itt tárgyalja meg azokat a kérdéseket, amelyek elintézéséhez az ő hozzájárulása szükséges. Minthogy az ügyosztályokat naponta 11 és 12 óra között látogatja meg a polgármester, a közönség 12 óra előtt ne is kísérelje meg a hozzá való bejutást. A polgármester minden nap 12 órától fél háromig áll a közönség rendelkezésére.

Mozik műsora:

APOLLO: Lázadó férj.
BELVÁROSI: Hamupipőke.
CASINO: A potyautas.
KORONA: Ez történt Budapestben.

Miért nem adott tanerőt a művészi tárgyak leltározásához a tanfelügyelőség?

Nagyvárad, jún. 28. Hirt adtuk már arról, hogy Nagyváradon a zsidó műtárgyak leltározásával, kormánybiztosi minőségben, Soós Andrást, a városi könyvtár vezetőjét bízták meg Csánky Dénes, a Szépművészeti Múzeum igazgatója.

Soós András új megbízatásában nyilatkozott arról munkatársunknak, hogy munkájához nem kapott a tanfelügyelőségtől tanerőt — bár a főigazgatóság engedélyezte és ez a tény nagy nehézségek elé állította. Ezzel kapcsolatban felkerestük a biharmegyei királyi tanfelügyelőséget, hogy a tanerők besorozásáról tájékoztathassuk olvasóinkat.

Dr. Balogh Zoltánt kerestük fel, aki dr. Martsa Dénes királyi tanfelügyelő, tanügyi tanácsos rendeletére, a következő felvilágosítást adta munkatársunknak:

— A vármegye területén működő 182 férfi és női tanerő közül 126 személy március 3. illetve április 7-e óta már beosztást nyert részben a városháza, részben a pénzügyigazgatóság, az OTI és a Légoltalmi Liga tisztviselői karába. Vannak ezeken kívül olyanok, akik katonai szolgálatot teljesítenek, valamint a női tanerők közül olyanok is, akiket gyermekeik miatt nem mentesítettek. A közöltek alapján látható tehát, hogy a biharmegyei tanítók ugyancsak kivesszük részüket a kiérdemelt pihenés idején is a munkából.

Szükséghez képest felfüggesztik a tisztiorvosok magánygyakorlatának tilalmát

A Magyar Távirati Iroda jelenti. A hivatalos lap szerdai számában rendelt jelenik meg, amely felhatalmazza az orvosi munkaerők felhasználásának kormánybiztosát arra, hogy azokon a helyeken, ahol a lakosság orvosi szükségletéről más módon gondoskodni nem lehet, a m. kir. tisztiorvosokra vonatkozólag átmeneti időre felfüggesztesse a tisztiorvosok magánygyakorlatára fennálló tilalmát.

Egy évi és hat hónapi bürtönrre ítélték egy gettó-tolvajt

Nagyvárad, jún. 28. Darabont Lőrinc nagyváradai munkás két ízben behatolt a gettó területére és onnan az állam tulajdonát képező hátrahagyott holmiból mindkét alkalommal többszáz pengő értékű különböző holmit elloptott. Ezért lopás büntetésével vádolva a nagyváradai törvényszék dr. Rozsly István egyesbírája elé került.

A vádlott személyi adatainak felvételében kiderült, hogy különböző büncselekmények miatt már hat ízben, ezenkívül kihágásért még két ízben volt büntetve.

A bíróság Schuller Frigyes királyi ügyész vádbeszéde után a megrögzött gettó-tolvajt jogerősen egy évtől és hat hónapi bürtönbüntetésre ítélte.

22 amerikai repülőgépet lőttek le a Budapest elleni tegnapi délelőtti terror-támadás során

Cherbourg haditengerészeti kikötőjének fegyvertára változatlanul német kézen van. — A Csatorna keleti részén erősen korlátozta a hadműveleteket a rossz időjárás

Berlin. (MTL) Az Interinf jelentése szerint június 27-én délelőtt a Duna felett és Közép-Magyarországon heves légi harcok voltak. A harcban résztvevő magyar és német vadászok sok gépet, főleg négymotoros amerikai bombázót lelőttek. A légháritás is igen heves volt.

Berlin. (MTL) Az Interinf jelenti: Északamerikai bombázók magyarországi legutóbbi berepülései alkalmával német és magyar légvédelmi erők — most érkezett jelentések szerint — legalább 22 gépet lőttek le. Budapest térségében a légháritótűz igen erős volt. A bombázók keddi vállalkozásai során csupán a légháritás telitalálatai 3 gépet pusztítottak el.

Érsekujár. (MTL) Pered közelében lezuhant egy négymotoros repülőgép. Személyzetének hat tagja megégett, három ejtőernyővel kiugrott. Garamszentgyörgy felett is lelőttek egy négymotoros bombázót, mely éjve zuhant le.

London továbbra is súlyos zavarótűz alatt áll

Berlin. (MTL) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnokság közli:

Cherbourgban az elmúlt egész nap folyamán a legnagyobb elkeseredéssel folyt a harc egyes támaszpontok birtokáért. Az ellenségnek — amely véres utcai harcokban súlyos veszteségeket szenvedett — csak estére sikerült a várost hatalmába kerítenie, de abban egyes ellenállási fészkeink még mindig példaadó bátorsággal harcolnak. A cherbourgi fegyvertár hátorősege minden támadást feltartóztatt. Az ellenség veszteségei ott is súlyosak. A félsziget szárazföldi és tengerészeti partit ütég Cherbourg előtt elsüllyesztett egy könnyű cirkáló. Tilly vidékén az ellenség újabb szakaszokra terjesztette ki támadásait. Egész nap tartottak a legsúlyosabb harcok — gyalogos és páncélos erőkkel. Az ellenséget, — melyet ellentámadásokkal erősen meggyengítettünk — csak kevés területet sikerült nyernie. Észak-Franciaországban több ejtőernyős csapatot megsemmisítettünk.

London városa továbbra is súlyos zavarótűz alatt állott.

Olaszországban az ellenség több szakaszon nagy erővel támadott. Csak

az északnyugati szárnyon sikerült kisebb területnyeréséget elérnie. Az arcvonal többi részén a Traasementőig csapataink nagy elhárító sikert értek el.

A keleti arcvonal középső szakaszán vitéz hadosztályaink Bobruiszk, Mogilev és Orsa szakaszán kemény elhárító harcokban állanak a bolsevisták tömegrohamaival. Csapataink Vitebszktől keletre új állásokba küzdötték át magukat. Más szakaszokon több elenséges támadás összeomlott elhárító tűzünkben. Pszkovnál ki-egyenlítettük egy előző napi hetörés helyét és több támadást visszavertünk.

A finn arcvonalon német repülők 23 szovjet páncélost pusztítottak el.

Nehéz német harci repülők mára virradó éjszaka összpontosított támadást intéztek Branszk és Klinzy városok ellen. Kiterjedt tüzek keletkeztek.

Ellenséges repülőkötelékek éjszaka Bécs városát támadták. Épületkárok keletkeztek és a lakosságnak veszteségei voltak. Német és magyar va-

dásrepülők 54 ellenséges repülőgépet — köztük 46 négymotoros bombázót — pusztítottak el.

Kezdi beismerni Londonban az új német fegyver nagy hatását

Stockholm. (MTL) A Német TI jelenti: A Lisszabonba érkezett angol lapok — amint a *Dagposten* tudósítója jelenti — máris kezdik beismerni a London ellen irányuló német zavarótűz nagy hatását és a fokozott károkat.

Stockholm. (MTL) A Német TI jelenti: Lisszaboni angol körökben most már beismerik, hogy a légháritás az új német fegyver ellen nem bizonyul hatásosnak, mert a nagy gyorsaság következtében ez minden záróvezetést átör. Vadászkötelékeket sem vetnek harcba az új fegyver ellen, mert a könnyű vadászgépek a bombák robbanásai következtében

keletkezett rettenetes nyomást nem tudnak kiállani és roppant nagyok lennének a veszteségek.

Lisszabon. (MTL) A Német TI jelenti: Egy Londonból Lisszabonba érkezett légi utas kijelentette, hogy London-Bristol közötti utazása életének legnagyobb élménye volt. London lakosságának szeles rétegeiben nem sejtett méretű pánik hatását váltotta ki az új német fegyver. Az utas elmondta, hogy London és Bristol közötti légiút során 19 hatalmas tüzet figyelt meg, amelyet az odavezényelt nagyszámú különleges csapatok sem tudtak eloltani.

Fokozódó hevességgel folytatódik Tilly vidékén a súlyos páncélos csata

Berlin. (MTL) Az Interinf jelenti: Kedden hajnalban a Csatorna vidékén újból megromlott az időjárás s ezért a Csatorna keleti részében a hadműveletek erősen korlátozódtak.

Berlin. (MTL) A Német TI jelenti:

Cherbourg városát védő csapatokat a támadók tömege elyomta. A haditengerészeti kikötő fegyvertára változatlanul német kézen van; a védőőrség elkeseredetten tartja magát.

Berlin. (MTL) Az Interinf jelenti: Végleges megállapítások szerint június 25-én az angolszász csatahajókötelék Cherbourg ágyúzása közben két nehéz és egy könnyű cirkálót vesztett.

Berlin. (MTL) Az Interinf jelenti: Cherbourgban hétfőn is változatlan hevességgel folytatódott az elhárító harc, noha az ellenség ismételt kísérletezett a lerohanással és a tenger

Solvolith fogkrém

felől is erősen lőtték a német támaszpontokat. A támadó amerikai kötelékek igen súlyos és véres veszteségeket szenvedtek és több ízben fegyverszünetet kértek, hogy sebesültjeiket elszállíthassák. A német aknarakó és robbantó csapatok folytatták a katonailag fontos terek pusztítását. A rombolás különösen a kikötő körzetében igen nagy terjedelmű. Cherbourg városán kívül a német erők továbbra is tartják magukat a Normand-félsziget északkeleti részében és északnyugatra kiinduló Joubourg-félszigeten.

Berlin. (MTL) Az Interinf jelenti: Tilly vidékén a súlyos páncélos csata hétfőn fokozott hevességgel folytatódott. A legnagyobb erőfeszítés ellenére sem tudták a támadók áttörésüket délkeleti irányban végrehajtani, bár a német vonalakat mintegy két km-re visszanyomták. Az ellenség rendkívül magas árat fizetett ezért a sikeréért; csupán egy német páncélos elhárító köteléknek 59 ellenséges páncélost sikerült megsemmisíteni.

A Vitebszokban elvágott német csapatok visszaverekedtek magukat állásaikba

Amszterdamból jelentik: (MTL) A Német TI jelenti: A brit hírszolgálat közli: Churchill kedden az alsóházban kijelentette, hogy az angol hadsereg Olaszországban való partraszállástól Róma elesetűg halottában, sebesültekben és éltűn-tekben 73.122 főt vesztett.

Berlinből jelentik: (MTL) A Német TI jelenti: Azok a német csapatok, amelyek Vitebszokban el voltak vágva, most a várostól nyugatra és északnyugatra visszaverekedtek magukat állásaikba.

Helsinki. (MTL) A Német TI jelenti: A keddi finn hadijelentés szerint a Karjalai földszoroson, Tallintól délre az ellenségnek sikerült pán-

Képes Krónika

A világ eseményei képekben

Ara 40 fillér

Kapható a MAGYAR LAPOK árusainál

célos erővel egy helyen a finn állásokba behatolnia. A harcok folynak. Heinjokitól északra a finn csapatok elkeseredett harcban vannak az ellenséges erővel, amelyek eddig 14 páncélos vesztek.

Az Annusi földszoroson az ellenség nyomása tovább is a Ladoga-tó partvidékén volt a legerősebb. A Koiviató-szigeteket kiürítették.

Finn bombavetőrepülőgépek, valamint német zuhanó- és vadász bombázók megsemmisítettek 43 ellenséges páncélos, lelőttek 3 megfigyelő léggömböt és 39 ellenséges repülőgépet.

Bukarestből jelntik: (MTI) A Német TI jelenti: A június 27-iki román hadijelentés szöveg a következő:

A Dnyeszter alsó szakaszán, Beszarábia középső részén és Moldvában csekély volt a harci tevékenység.

Húsiparosok zsrélszámolása

Felhívom a város területén működő húsiparosokat, hogy az alatt feltüntetett beosztás szerint f. évi július hó 1. és 4. napjain feltétlenül jelentkezzenek a városi közlelmzési hivatalban zsirnyilvántartó könyvecskéjükkel június havi zsrélszámolás megjelése végett.

Egyúttal közlöm a húsiparosokkal és fogyasztókkal, hogy ezen napon túl június havi zsrjegyek el nem fogadhatók, illetőleg be nem válthatók.

Az elszámolás elmulasztása a további sertés- és zsirkiosztásból való kizárását vonja maga után.

Az elosztás sorrendje:
Július hó 1-én A—L betűvel, július hó 4-én: M—Z betűvel.

Nagyvárad, 1944. június hó 27-ik napján.

Nagyvárad thj. város közlelmzési ügyosztálya.

Felhívás a nyersbőrfeldolgozó iparosokhoz

A m. kir. földművelésügyi miniszter úr 257.828/1944. sz. rendelettel elrendelte, hogy a nyersbőr feldolgozásával foglalkozók a kutya- és macskabőröket csak akkor vegyenek át, ha a bőrt beszolgáltató, a gypmesteri telep igazolványával, vagy állatorvosi bizonyítvánnyal igazolja, hogy az állat saját tulajdona volt.

Figyelmeztetem ezért a nyersbőrfeldolgozókat, hogy az igazolás nélküli bőroket feldolgozásra át ne vegyék.

Az igazolványokat minden átvett bőrről egy évig meg kell őrizni.

Dr. Gyapay László s. k., h. polgármester.

Elveszett egy pénzbeszedői napló

Egy zöldes színű kartonlapba fűzött pénzbeszedői napló a Rimanóczy-utca környékén elveszett. Kérjük a megtalálót, hogy azt a Légtalmi Liga helyiségébe (Mezey Mihály-u. 2.) beadni sziveskedjenek.

Légtalmi Liga
Nagyvárad Csoportja.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Ribbentrop birodalmi külügyminiszter meglátogatta a finn kormányt

Németország teljesíti Finnország segítségkérését

Berlin. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter meglátogatta a finn kormányt. Megbeszéltek a Német- és Finnországot érdeklő kérdéseket, különösen a finn kormány előterjesztett ohaját a fegyveres segítségéről. A német kormány kijelentette, hogy kész eleget tenni a finn kormány ohajának. A megbeszélések Ribbentrop birodalmi külügyminiszter, Ryti államelnök és Ramsay finn külügyminiszter között a két hadsereg közötti fegyverbarátság és a két nép közötti régi barátság szel-

lemében folytak. A német birodalmi kormány és a finn kormány felfogásában teljes az egyetértés.

Stockholm. (MTI) A Német TI jelenti: A keddi svéd sajtó a finn parlament hétfő esti ülése után Finnország politikai helyzetét a következőképpen ítéli meg: A finn kormány helyén marad: változatlanul folytatja eddigi politikáját és továbbra is együttműködik Németországgal, tovább küzdve az Oroszország elleni háborúban.

Vitéz Jaross Andor:

„A legnagyobb magyar lélek, a legérzőbb magyar szív s a magyar egység tündönklő példaképe: Szent László király”

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Vitéz Jaross Andor belügyminiszter, mint az Országos László Király Emlékbizottság elnöke, március 27-én este, Budapest I. hullámhosszán beszélt a nagy magyar királyról. Többek között ezeket mondotta:

— Ha seregszembét tartunk nagy hadvezéreink között, akkor soraikból megszűnik kimagaslak a legnagyobb hadvezér, a magyar seregek védőszentje: László magyar király. A magyar mult legendás-hírű hadvezére katonai és politikai síkon egyaránt mintaképe volt a magyarságnak. Tudjuk a történelemből, hogy amikor Európa legelőször fogott össze a keleti veszedelem elhárítására, az egész Európa a magyar királyt ítélte alkalmasnak arra, hogy az egyesült keresztény hadak fővezérévé válasszák. Egyébként László király fejezte be Szent István egyházpolitikai és társadalmi szervezését, véglegesen kiépítette a szentistváni magyar birodalmat. Legendás alakját a népmondák vették körül. Ezek szerint a sziklából vizet fakasztott katonáinak

tejjé változtatta a patak vitéz, hamissá az ellenség megvesztegető pénzét. Legnagyobb érdeme talán az, hogy a magyarság katonai erejével előnek biztossítja és ismerteti el a keleti és nyugati szomszédokkal egyaránt a magyar nemzet függetlenségét és önálló államiségét. A nagy magyar gondolat és a magyar birodalmi eszme legelső képyielője. Hadjárataival azon túlmenően, hogy mindenhol öregbítette a magyarság tekintélyét, mindenkor az európai népek szolgálatában állott. Megszemélyesítője és mintaképe az ősi, erőteljes, kemény kiállású, akadályt nem ismerő és a hazáért mindent feláldozó magyar vitéznek.

— Nemzetpolitikai jelentősége abban rejlik, hogy uralkodása egyesített minden magyart, mert minden magyar lélek felett akart és tudott uralkodni. A legnagyobb magyar lélek, a legérzőbb magyar szív, a magyar egység hatalmas és tündönklő példaképe volt. Szent László király szellemében harcol ma is a magyar.

Ellenséges gyujtogatástól őrzik a termést a leventék

A lábón álló teérő és rövidesen a már learatott termést az ellenség előreláthatólag igyekezni fog elpusztítani. A repülőgépekről ledobott gyujtóeszközökkel, vagy ejtőernyősök, esetleg partizánok segítségével végzett rombolás megakadályozására a belügyminiszterium országos elhárító szervezetet állított fel. Ennek a szervezetnek munkájában a honvédelmi miniszter rendelete értelmében belekapcsolódott a leventeintézmény.

Leventék látják el a figyelő és jelentő szolgálatot. Elsősorban azokat a leventéket veszik igénybe, akik a mezőgazdaságokban nincsenek elfoglalva. Ezek a figyelők kijelölt helyükről végigtekintik a határt, a keletkező tüzeket azonnal jelentik és a megszervezett riadó segítségével

a tüzoltók és leventék azonnal közbelépnek.

A tüzfelügyelők arra is figyelnek, hogy nem jár-e a közelükben gyanús jellegű egyén. Ezeket igazoltatják és szükség esetén bekísérik az előjáróságra.

A figyelés éjjel-nappal megszakítás nélküli tart ószig, a termés teljes betakarításáig. A leventefelügyelők átérzi, hogy a természetvédelem honvédelem és éberséggel, ha kell, kemény munkájával megakadályozza, hogy az ellenséges pusztítások kárt tehessenek az ország élelmiszerkészletében.

Kévéházakba és vendéglőkben kérje a „MAGYAR LAPOK”-at.

Öszinte mozikeitika

Lazadó férj

— Bemutató az Apolló-mozgóban —

Ez a nagy lélektani gonddal szerkesztett német filmdrama-újonság rádöbben a házasság boldogságának egyik eddig kevés figyelemre méltított feltételére. Arra tudnunk, hogy a házasság akkor boldog, ha elősegíti a hitvestársak értékadottságainak folyton fokozódó kibontakozását.

Fiatal zenészerző (Karl Materstock) házasságának második évében észreveszi, hogy országos hírű primadonna-felesége mellett őt alig méltatják figyelemre és ha mégis figyelemre méltatják, ezt csak azért teszik, mert a híres Brandt, Maria művésznő (Lizzi Waldmüller) férje.

A zenészerző-férj fellazad megalázó helyzete ellen és felesége tudta nélkül olyan sikert és elismerést keres, amelyben őt vegre az illetékesek önmagáért és nem feleségeért részesítenék. Ezt meg is találja egykori diaktársának készséges közreműködésével.

A lazadás és a lazadás sikere sok bonyodalmat okoz. A bonyodalmak részben komoly, részben mulatságos természetűek, ezért a filmdrama egyáltalában nem fárasztó, sőt inkább felüdítő. Ezt a hatást különben a film pazar látványosságai is biztosítják.

Erdemes megnézni!

OLASZ PETER dr.

Ipartestületi hírek

Fodrász iparosok rendkívüli közgyűlése. A felsőbb hatóságok utasítása folytán szakosztályunk július hó 3-án délután fél 4 órakor rendkívüli közgyűlést tart. — Ezen a közgyűlésen a hatósági kiküldöttek is megjelennek, miért is kérjük a tagok pontos számú megjelenését. A közgyűlésen hozott határozat minden iparosra nézve kötelező lesz, miért is az ügy komolyságára és rendkívüli fontosságára való tekintettel kérjük iparos társaink pontos megjelenését az ipartestület helyiségében.

Felhívás. A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület Ruházati és Textil iparosok szakcsoportja értesíti tagjait, hogy a ruházati szakosztály Mezey Mihály-utca 4. szám alatti helyiségéből Ezredévi Emléktér 2. szám alá, a volt Magyar Megújulás Párt helyiségébe költözött.

Az Állatforgalmi Központ felhívása hizlaló gazdákhöz

Az Állatforgalmi Központ felhívja mindazokat a hizlaló gazdákat, akik hazlandók legalább 10 darab hizsertésüket 2,5 mázsa takarmánykiutalás mellett az Állatforgalmi Központnál nyári hizlálásra lekötni, e szándékukat azonnal jelentésk be. Egy darab sertésre 100 kg árpa és 100 kg májusi morzsolt kukorica, továbbá 50 kg korpa utalható ki, amely mennyiség az aláírt szerződés elfogadásakor a hizlaló gazda rendelkezésére áll. Az Állatforgalmi Központ csak olyan hizlalási ajánlatokat fogad el, amelyekben a hizlalók kötelezik magukat, hogy július 1-től legkésőbb december 30-ig legalább 140 kg-os hizsertést Budapestre leszállítanak. A hizlálásra vállalkozó gazdák sertéseiket a hizlalási szerződés megkötése céljából vagy közvetlenül az Állatforgalmi Központ címére (Budapest, Aulich utca 8. II. em.) vagy közvetve jogosított kereskedők útján jelenthetik be. (MTI)

Nagy felháborodással fogadta a főváros az angolszászok újabb terrortámadását

Az óvóhelyek most is bebizonyították életmentő hivatásukat

A Magyarországi írja a budapesti terrortámadásról: Még ki sem heverte Budapest a június 26-i éjszakai terrortámadás ideigzalmait, a fővárosban szerkesztést megfeszített erővel, javában folyó a helyreállítási munkálatok és máris újabb támadás érte a békésen dolgozó várost. Kedden reggel ismét megérkeztek a rádió műsoradást, azután rövidesen jelezték, hogy az ország légterébe ellenséges repülőgépek érkeztek. Nem sokkal 10 óra előtt az angol-amerikai gépek első hulláma elérte Budapest légi terét. Ebben a pillanathoz megszólaltak a veszélyt jelző szirénák és a millics város lüktető forgalma pillanatok alatt elcsendesedett. A neptelen, kijárat

utakon csak a hivatalos közegek autói száguldoztak, de hamarosan ez a forgalom is megállt, mert működni kezdtek a légvédelem utcai tűzfűgőnyei bocsátották a nagy magasságban repülő ellenséges harci kötelékek felé.

Néhány perccel később egymásután hallani lehetett a kioldott bombák becsapódásait. Fűléketítő recsenések, égzenegéshez hasonlatos zörejek rúzták a levegőt perceként át, majd minden elcsendesedett. A támadás azonban nem ért véget. Rövidesen Budapest fölé érkezett a második hullám is, kioldotta bombaterét, azután pánikszzerűen menekült a magyar és német légi vadászok pártázó tüze és a légvédelem lövedékei elöl.

Valóban, a pályaudvar épületében több fel nem robbant bomba lapult meg sunyin és ezért az indóház környékét széles körben lezárta a rendőrség. Ott voltunk mégis, mikor az épület jobbszárnyán hirtelen felemelkedett a tető és a felrobbanó bomba dőrejtében ezerfelé hullottak a szilánkok. Ugyanakkor távolabb, a temető sarkertjében is még mindig robbantak a bombák.

A temető is

A temető is hadicélpont volt. A londoni utcák mezején zöldelő sírhantokat, márványból faragott fájdalmas emlékeket szaggatott fel a rendszertelenül ledobált bomba s ott, ahol nemrégiben még a kegyelet és a béke csendje honolt, most kiforgatott sírok, megtépázott virágágyak, ledőlő keresztjek jelzik az angolszász terrortámadások útját. Erteüülésünk szerint feldúlták a bombák Kossuth Lajos sírját is.

Megindul a mentési munka

A város fölött mintha megállt volna a levegő. Csend, puhán terpeszkedő némaság ült a városban. Ezek azok a percek, amikor még senki sem tudja, mi történt, csak azok szenvedik a veszélyt, a pusztító ördögi öldöklést, akik szerencsétlenül a bombasújtott városrészekben tartózkodtak. Körülbelül negyed-órával a támadás lefolyása után szólalt meg először a rádió hangja és az ország egyes riasztóköztereit feloldotta, majd később ismét más körzetekre riasztást rendelt el.

Az emberek lassan kimerészkedtek az utcára. Az enyhén felhőzött égen fekete füst kigyózott. Valahonnan a város széléről jelezték, hogy az ellenséges bombák ott tüzeket okoztak. Az utcákon szerkesztést tüzoltó-, légoltalmi osztagok és hatóság gépkocsik siettek a bombasújtotta városrészek felé és hamarosan megindult a mentési alapos munkája. Ott ugyanis, ahol a bombák kárt okoztak, már a támadás ideje alatt működésbe lépett a helyi légoltalmi szolgálat és ennek köszönhető, hogy ez a támadás nem érte el minden tekintetben a célját: az önfeláldozó harcot folytató légoltalmi alakulatok és a különleges műszaki katonai alakulatok már a második hullám támadása alatt is folytatták a mentési munkálatokat.

A támadás főfészke

A támadás legfőbb fészke ezúttal néhány közlekedési csomópont közelében volt. Találatok érték az egyik indóházat, de korántsem sikerült olyan mértékben a támadás, mint az ellenség ezertette volna. Megérült ugyan a csarnok és bomba zúzott zét néhány vasuti kocsit, de a közlekedést ezen a helyen hamarosan helyre lehet állítani. Az indóház műszaki berendezéseit nem érte találat, csak olyan épületkárok keletkeztek, amelyek egy pillanatra sem befolyásolták döntően a közlekedés zavartalan lebonyolítását.

Az indóház személyzete és az útjukra kész szerelvények utastömege idejében levonult az óvóhelyre, amelyek kitűnő védelmet nyújtottak. Senki nem halt meg és sebesülést is csak a nagymennyiségben szerkesztő repülő üvegezőlőkek okoztak.

Egy fiatal vasuti segéd munkást éppen akkor kísérték a kötözőhelyhez, mikor beléptünk a pályaudvar területére. Homlokát és arcát összevagdalták az üvegeserepek.

— Mikor a támadás befejeződött, — mondja — felsiettem az óvóhelyről, de amint az üvegezőlő alá létem, borzadtó

dörrenés ráta meg a levegőt és az ablaküvegek mind az arcomba hullottak... Azt hiszem, időzített bomba volt.

Egy terrorlegény

Az indóház területén egyébként közvetlenül a támadás után különös jeleket játszódtak le. A reggeli vonattal érkezett Budapestre két csendőr, akik között idegen egyenruhás szalás alak haladt. Amerikai terrorlegény volt. Pest megye területén fogták el, miután ejtőernyőjével leereszkedett. A gyűlölt gyilkost is mentették társainak terrordühével, a csendőrök bekísérték egy különálló óvóhelyre, mikor aztán a támadás lezajlott, éppen az összegyűlekezett tömegben át akarták elkísérni. Mikor az emberek meglátták a főváros pusztításában részt vett vöröshajú, jellegzetesen semita-orru pilótát, fenyegetően vettek körül és meg akarták lincselni. Rendőrök siettek a láthatóan megijedt terrorlegény védelmére és csak így sikerült elvinni a tömeg ítélete elől.

A bombázók az ország vasútvonalának egyik legjelentősebb szakaszát igyekeztek feldúlni, de bombáik a továbbiak-

ban célt tévesztettek a néhány gyártelepre, üzemre, azonkívül békés polgári otthonokra hullottak a bombák. Támadást kapott néhány pestkörnyéki város pereme is, itt is főként munkásnegyedekre, villasorokra céloztak és egész sereg embert tettek hajléktalanná, másokat pedig megölték.

Az ellenség kíméletlen ökle súlyos pörölycsapásokat zúdított sorozatosan a magyar fővárosra. Lehulló bombáik csak kis mértékben érik el céljukat, többnyire polgári épületek, lakóházak esnek áldozatul. A hadviselésnek ez a módja most még jobban felforraltta az országot és a bombázott Budapest lakosságának vérért. A támadás után, amikor még nem indult meg a villamosok forgalma, mindenféle ezéles folyamatokban hőmpölygött a város népe, csoportok alakultak, beszélgetők, akik felháborodással és hangjukban a megtorlás fenyegetésével beszéltek a fővárost legutóbb ért angolszász terrortámadásról.

Amerikai vagyont is pusztított a keddi bombázás

A sors néha különös véletleneket produkál. A legutóbbi bombatámadás alkalmával például, — mint a Magyarországi írja — az egyik kioldott bomba amerikai vagyont rombolt szét. A támadás során ugyanis találat érte Vanderbilt Gladys-Széchenyi grófnő Bajza-utcai palotáját, amelyet sok évvel ezelőtt emeltetett gróf Széchenyi Lászlóné, Magyarország washingtoni követének felesége. A grófné amerikai leány, akit még a békeévekben vett feleségül a magyar diplomata. A palotát pazar bőkezűséggel a Vanderbilt vagyonutólréhetetlen lehetőségének felhasználásával rendezték be. Az oszlopos előcsarnok — írja a Magyarországi tudósítója — nincs többé. Az amerikai nő palotáját telitalálta egy bomba, átverte a tetőt, felrobbant a kandallós ebédlőben és a padozat rászakadt az előcsarnok kőközdőre. Magával rántotta az ebédlőben felhalmozott nagyértékű antik butorokat, úgy szőlővén a palota egész berendezését. A kis kastélyt átadták honvéd üdülő céljaira, de még nem vette át a honvédség.

Egy másik bomba ebből a sorozatból az épület homlokfalát érte, de nem robbant fel.

A kastély gazdája, Széchenyi grófnő, férje halála után Budapesten élt és köz-

lött a Dunába, egy bomba megrongált a Dunán felfelé haladó egy tehergőzöst is. Azt az angolszász bombázógépet, amely egy gyártelepet háromszor is körülkerített és egészen alacsonyan szállt, géppuskatűz zúdított a futóárkokban rejtőző emberekre, sikerült lelőni. A vezető összeégetve került elő a gép roncsai alól. Egy ejtőernyős repülő súlyosan megsebesült, kórházba vitték. Másik kettő ejtőernyővel ereszkedett le a fűbe, de ott már a katonák várták. 22—24 éves amerikai fickók, amikor megpillantották a honvédeket, magára tartották kezüket és kétségbeesett könyörgő tekintettel néztek a katonákra. A hajléktalanná vált környékbeli munkások meg akarták támadni őket, de a honvédek kiszabadították. Szemtől-szembe álltunk a két amerikai fickóval, Hawayból való borkabátjuk hátán fehér festékkel „Miss Haway” felirat. Repülőgépeket hívták így és a kabátjukra is ráfestették a nevet. Csokoládé, keksz és kenyér volt a zsebükben, bádognál készült kis doboz személyi irataikkal. Annyira gyáván viselkedtek, hogy még a hangjuk is elakadt, csak órák múlva lehetett kihallgatni őket.

Feldult szerzetes lakások

A belvárosban teljesen elpusztult egy rendházban több szerzetes lakása. Az épületben lévő játékkereskedés első emeletéről az utcára estek a játékok, kis állatok, gépkocsik és egyéb tárgyak. A Belvárosban két helyen találtak a támadás után fel nem robbant időzített bombákat. Az egyik rakparton, az Akadémia mellett benzines hordót hajítottak le, 50 liter benzint volt benne. Izgalmas légi csata fejlődött ki a Nagykörúti ut és az Albert utca között, ahol lelőttek egy gépet. Három amerikai ejtőernyővel leereszkedett, ezeket elfogták, egyik közülük szerencsén volt. A pestkörnyéki nagy gyárvárosban még mindig folyik az eltakarítás. Légiaknákat dobtak le és szőnyegbombázást végeztek. A bombasújtott részeket rendőrség és katonaság zárta el.

Felhívás a cséplőgépek telelős vezetőihez

Nagyvárad thj. város Közellátási Ugyosztálya 2617—1944. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. Közellátásügyi Miniszter ur 112.000—1944. K. M. számú rendeletében foglaltak alapján felhívom a cséplőgép tulajdonosokat, hogy cséplőgépüket a cséplés megkezdése előtt kötelesek oly állapotba hozni, hogy a szemveszteség és a szemtörés legkisebb mértékű legyen. A cséplőgép, felolós vezetője köteles foyó hó 30. napjának déli 12 órakor a Közellátási Hivatál — Szaniszló-utca 15. szám alatti — helyiségében fogadalomtételre jelntkezni. A jelentkezés alkalmával úgy a meghajtóórre, mint a cséplőgépre vonatkozó gyártási számot és egyéb adatokat magával hozni köteles. A cséplésre vonatkozó bővebb felvilágosítást a fogadalomtétel alkalmával kapják meg a közellátási ügyosztálytól.

Nagyvárad, 1944. június hó 26-an

Nagyvárad thj. város Közellátási ügyosztálya

Szent László nyomda rt.

Szilágyi Dezső-u. 5.

Mindenféle nyomtatványokat izlésesen készít.

Mit kell tudni a dinamitmeteorról?

Az új német titkos fegyverrel, a dinamit meteorral kapcsolatban Szilágyi Zoltán gépészmérnök érdekes cikket írt. Cikkéből közöljük a következő részletet:

A dinamitmeteorok felhasználásával a „szőnyegbombázás” magaskolaját mutatja most be a német hadvezetőség az angolszászoknak.

Azt azonban már kevesen tudják, hogy a szőnyegbombázás tulajdonképpen pusztító hatása miatt áll elő, hogy sok robbanóanyag robban kis területen ugyanabban a pillanatban. A robbanás pillanatában mindegyik bomba létrehozza a maga detonációs levegőhullámait, melyek a levegőnek egyes helyeken való sűrűsödésében, más helyeken való ritkulásában, illetve ezen sűrűsödések és ritkulások tolvaterjedésében állnak. Az egyes bombák által létrehozott levegősűrűsödések és ritkulások találkozásakor összetevődnek, mégpedig:

Ahol sok sűrűsödés halmozódik egymásra, ott erősítik egymást, s ott óriási erejű nyomás lép fel, amely elsöpör olyan hatalmas falakat, épületeket, melyek az egyes bomba becsapódására nem is reagáltak volna, olyan helyekre menekült előlányokat is megöl, ahová egyes bombák hatása nem érte el.

Ahol a ritkulások összegeződnek, ott erős vákuumhatás (szívóhatás) áll elő, melynek hatása lényegileg azonos, mert rombol és öl.

Ahol azonban ritkulás sűrűsödéssel találkozunk, ott ezek lerontják egymást, s az ilyen területeken a romboló és ölő hatás elmarad.

A leghatásosabb mégis egyetlen óriásbomba, mert ennek robbanásakor a sűrűsödések és ritkulások keletkezésénél, s ezek összegeződésénél nem szerepel a véletlen találkozás, különösen nem az egyes helyeken fellépő semlegesítő hatás, a leghatásosabb épületeket összedöntő óriási nyomó- és szívóhatás feltétlenül létrejön s mindent elsöpör, amit valamivel is gyengébb bomba, vagy gyengébb bombákkal alkotott szőnyeg nem tudott volna lerombolni. Ezért egyikezték arra a hadviselő hatalmak, hogy minél nagyobb túrméretű bombákkal támadjanak. Az óriásbombák szállításához viszont hatalmas, drága repülőgépek kellettek nagyszámú kezelőszeméllyel, s óriási üzemanyagfogyasztással. Egy ilyen óriásbombázó értéké cca 300.000 dollár. Ha ehhez hozzávesszük az emberanyagot, könnyen beláthatjuk, hogy mily óriási érték pusztul egyetlen gép lelövésénél.

A német szakértők számítása szerint egyetlen bombázógép árából 100 dinamitmeteor állítható elő, nem beszélve az előállítás egyszerűbb voltáról, a nehézbombázó bombaterhérről, üzemanyagfogyasztásáról, s arról, hogy a lövedék elindításához állg kell kiszolgáló személyzet, s nem kell vele pusztulni egyetlen katonának sem.

Ezzel szemben annyi robbanóanyagot visz magával, amennyi megfelel a legnehezebb bombázógép teljes bombaterhének, de hatása nagyobb, mint az eddig ismert légi bombázóké, mert hatásosabb

robbanószert alkalmaznak a megrögtésnél.

Az előbb írottak megértése után a lakus is megállapíthatja, hogy milyen hatást válthat ki egy nagy város területén lezuhán meteor. A hatást fokozza, hogy a németek újra és újra zseniálisabb alkalmazási módokkal jönnek elő.

Azt az eljárást, amelyet most kezdenek alkalmazni, mely szerint több egy-

bekapcsolt lövedéket továbbítanak egyszerre, ami szinte elképzelhetetlen hatást válthat ki, úgy hang, légnyomás, mint gyújtóhatás szempontjából!

Göbbsz miniszter írja egy régi cikkében, hogy az emberiség közel van a technikai felfedezések útján ahhoz a ponthoz, amikor — az anyag tükör felrobbanthatja. Szükséges, hogy mire ide jutunk, a becsületes és igazságos emberek kezében legyen a földi hatalom, mert ők az emberiség javát munkálják majd a rendelkezésükre álló technikai tudással, míg a gonoszok a világ elpusztítására használnak fel.

Gettó-tolvajokat fogott el a rendőrség

Nagyvárad, jún. 28. Tegnap délután tettenérés történt a gettóban. Az egyik rendőr észrevette, hogy egy tömött zsákot cipelő ember igyekszik kijutni a gettó területéről. A rendőr megállásra szólította fel, mire a férfi, eldobva a zsákot, futásnak eredt. Rövid hajszá után a járőrelők segítségével sikerült elfogni és bekísérni a rendőrségre. Itt azután kihallgatása során kiderült, hogy az elfogott gettó tolvaj, *Terhes Gyula* Bányász-utca 3. szám alatt lakó festősegéddel azonos. Zsákját az egyik zsidó lakásban lömte meg ruhaneműekkel és élelmiszerekkel. *Terhes Gyulát* kihallgatása után őrizetbe vették.

Hétfőn, a késő déli órákban, négy

cigányt kísérték a nagyvárad rendőrségre. A cigányok, névszerint *Flórián György*, *Kordován József*, *Hajner Károly* és *Rostás János*, valamennyien Czinka Panna-utcai lakosok, még a kora reggeli órákban behatoltak a gettó területére, ahol a Kapucinus-utca 5. szám alatti hatóságilag lezárt zsidó lakásból nagymennyiségű ruha- és fehérneműt, valamint egy egész csomó apróbb holmit akartak magukkal vinni. A szökés azonban nem sikerült, mert számításuktól eltérően, sokkal hamarabb össetaláltak a rendőrrel. A cigányokat kihallgatásuk után átadják a kir. ügyészségnek.

Főtiszthelyettesek a magyar történelemben

A csapatnál szolgálatot teljesítő kiváló minősítésű tiszthelyettesek főtiszthelyettesi minőségben való felvétele a tisztikarba sokak előtt újdonságként hatott és a korszellemes hatására tulajdonították ezt a rendelkezést. E rendelkezések szociális és társadalmi vonatkozásban igen nagy jelentősége van és az újszerűség hatását elvitatni nem lehet. Azonban rá kell mutatni, hogy tulajdonképpen ez az új rendelkezés nem új, nem is idegenből átvett valami, hanem visszatérés az ősi, magyar katonahagyományokhoz.

Szeretjük emlegetni, hogy katonanemzet vagyunk. Fegyverrel szereztük hazánkat ezer év előtt, fegyverrel tartottuk meg ezer év alatt. Katona, a jó, kiváló, a hős katona mindig megkülönböztetett bánásmódban részesült. A magyar történelem számos példája igazolja ezt.

A honfoglalás idején a várjobbágyok, a törzsek közös birtoklását nem kívánó szabad magyarok voltak. Ezeket Szent István a királyi várakba, vagy ezek körül telepítette le, hogy háború esetén ők szolgálják. Az idők folyamán különös érdemeikért, vitézi tetteikért, miad többet és többet emeltek ki a jobbágyok sorából a nemesség sorába. Így a várjobbá-

gyokból lassan egész katonai arisztokrácia fejlődött ki.

Hasonló nagyobb jelentőségű volt a hajdúk nemességre emelése. A hajdúk a XVI. és XVII. században jelentős szerepet vittek a háborúban, mint gyalogkatonaság. Bocskay István fejedelemlhez 1604-ben nagy számmal csatlakoztak. Bocskay szabadságharcában oly vitézül állottak meg a helyüket, hogy Bocskay 1606-ban nemességre emelte és különböző szabaddalmakkal Hajdu- és Bihar vármegyében telepítette le őket. Az eddig szabadon élő hajdúk Bocskay adományai alapján vetettek meg alapjait a szabad hajdu városoknak.

Kiváló katonák, akik a legelső sorból küzdöttek fel magukat

Találunk azonban a történelemben olyan kiváló katonákat is, akik a legelső sorból küzdöttek fel magukat a magas katonai méltóságokig. Egynéhány, mindenki által ismert nagy katonát felsorolunk.

Elsőnek talán a legjobban ismert Kinizsi Pálról mondunk valamit. Kinizsi származásáról pontos adatok nincsenek. Állítólag a biharmegyei Kinizsiről való és ő is, mint atyja, egyszerű molnár volt. Hatalmas erejéről volt híres, s nem csoda, ha ilyen erővel a békes molnárskodást a katonáskodással váltotta fel. Mátyás király kegyeibe fogadta a nagyerejű vitéz katonát s a törökverő hős 1468-ban már mint hadvezér jár Morvaországban. Egyik legnagyobb hőstettét a kenyérmezei ütközetben 1479 október 13-án cselekedte. Mátyás király a törökverő

Kinizsit Bács, Temes és Bihar vármegyék főispániává tette és sok birtokot adományozott neki. Egyik ilyen birtokán — a veszprémi Vázsonkón — Kinizsi várat is épített. Mátyás halála után II. Ulászló országbírónak tette meg.

A Rákóczi szabadságharc sok legenda-val körülvett alakja Bottyán János, vagy ahogyan emlegetni szokták, Vak Bottyán. Esztergomban született 1640 körül. Szülei kitalagadták, de a tanulni vágyó fiú, hogy tanulhasson, beállott a vágsselyei jezsuitákhoz kapusnak. Természetének azonban jobban megfelelt a katonaság. Eleinte lassan emelkedett a ranglétrán. Ritka vitézsége és katona talentuma elismerésül az ezredességig vitte a császári seregben. A Rákóczi szabadságharc kezdetén Rákóczi ellen is küzdött. A császáriak azonban gyanusították, hogy egyetért a felkelőkkel és 1704-ben elfogták. Megmenekülése után kardját Rákóczinak ajánlotta fel. Vak Bottyán csodáit művelte a bátorságnak és a hősiességnek. A nagy felkelésnek talán egyetlen vezérért sem környezte anynyi tisztelet, ragaszkodás, mint Vak Bottyánt.

Hadik András és Símonyi obester

Hadik András Kőszegen született 1710. évben. Jezsuitának készült, de 20 éves korában huszárnak állott be. Az 1738-ik évi török háborúban már kapitány és neve számos vitézi tette után közzismertté vált. Mária Terézia háborúiban többször kitént huszárezredével. Emlékezetes tette volt 1757-ben, amikor Nagy Frigyes seregének hátagótt megsemarcolta Berlint. 1758-ban már mint tábornok vezette huszársját és megkapta a Mária Terézia-rend nagykeresztjét. Uradalmat kapott ajándékba, Budapest, majd Erdély főpáncsnoka lett. A grófi rangot is megkapta. Halála után is fennmaradt emléke. Egy huszárezredet és egy budapesti kaszárnyát róla neveztek el.

Vitézvári báró Símonyi József huszárezredes az I. Napoleon ellen folytatott háborúk egyik rendkívüli alakja volt. Nagykállóban született 1771-ben. Atyja mézáros mester volt. Szülei akaratára elment huszárnak állt be. 1789-ben már részt vett a törökök elleni háborúban. Hőstetteinek sorozatát a francia háborúkban követte el. Amikor 1796-ban altábornagyát a franciák bekerítették, Símonyi őrmester egy szakasz huszárral a franciákra rontott, kiszabadította és az elveit 30 ágyút visszaszerezte. Ezért alhadnaggyá léptették elő. 1800-ban ulánus főhadnaggy lett. Vitézi tetteit 1802-ben a Mária Terézia-renddel tüntették ki. Megkapta a bárói rangot és a vitézvári előnevet. 1809-ben mint őrnagy harcolt a franciák ellen. Egyik ismert haditénye, hogy 1814. február 17-én éjjel hadseregét átusztatta a megáradt Rhone folyón és ezért a tetteért a Lipót-rend commandeur keresztjét kapta.

Az 1848—49-iki szabadságharc egyik hőse a berecki születésű Gábor Aron volt. Mint katona, Gyulafehérvárott a tüzérségnél szolgált. Amikor 1848 november 28-án a székelység Sepsiszentgyörgyre gyűlést hívott össze, hogy válaszoljon az osztrák kormány proklamációjára, Gábor Aron kijelentette, hogy ő tud ágyút csinálni, sőt már csinált is kettőt. A székelység már másnap a császáriak ellen fordult s Gábor Aron ágyút a hidvégi csatában diadalal álltak meg helyüket. A háború további folyamán „Bem apó” hadseregében mint őrnagy vett részt.

A főtiszthelyettesek első csoportja már bevonult a tisztikarba. A magyar katona kiváló és hősiesség magatartása megkapta az első elismerést, az első jutalmat. II. A.

Rádióműsort akar?
Vegyen

Rádióéletet, Délibábot

Kapható a MAGYAR LAPOK arusainál

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
MAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETESI ÁRAK: 1 hóra 4.30 Ft,
 3 hóra 12.40 Ft.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

A pápaság ünnepe

Jeleztük már, hogy dr. Scheffler János megyéspüspök felhívta a papság és a hívek figyelmét Szent Péter és Szent Pál apostolok napjának különleges megünneplésére. Azt akarja a főpásztor, hogy a hívek tekintsék az apostolfejelmek ünnepét a pápaság ünnepének és fokozott figyelemmel és szeretettel forduljanak a nehéz helyzetben lévő Szentatya, XII. Pius pápa felé.

Krisztus közikélnak szánta a pápaságot, amelyen nyugszik az Ő Egyházának hatalmas épülete. Ha nézzük a történelem viharait, amelyek minden időben ostromolták az Egyházat és a pápaságot, meggyőző erővel sugárzik felénk Krisztus szavainak igazsága, hogy a poklok kapui sem vesznek rajta erőt. Ma minden reng körülöttünk, városok dőlnek össze, emberek szárai és ezrei ontják egymásra a pusztítást, Ebben a végzetes pusztulásban mily vigasztaló tudat számunkra, hogy Krisztus Egyházát nem söpörheti el az idők vihara, ha minden elpusztul is, de az Egyház megmarad az idők végezetéig.

Mily kár, hogy az emberek nem kapcsolódnak ebbe a rendíthetetlen hatalomba! Megkísérik ugyan, hogy politikai céljaik szolgálatába fogják, hogy hatalmi előnyöket érjenek el a pápaság palástjának árnyékában. Ezzel kapcsolatban megütközéssel vesszük tudomásul, hogy az angolszások most a pápasághoz folyamodnak a német bombázások ügyében. Nem azért ütközünk meg, mivel emberbaráti szeretet-tényre kérjük a kereszténységnek a fejét, hanem azon botránkozunk, hogy azok merészelik kérni a pápát, akik eddig semmibe sem vették a Szentatya kérését, amellyel a polgári lakosság érdekében kíméletre kérte őket. Akkor süket fülekre talált a vatikáni kérés s most ők koldulnak közbenjárást a pápától.

Azt is sejtjük, hogy nagyon kényes helyzetben van a Szentatya. Az emberek nem akarják megérteni, hogy a pápa nem egy nemzet katolikusságának a feje, hanem a világ összes katolikusainak Krisztustól rendelt atyja s ezért sokan politikát magyaráznak a pápa intézkedéseibe ott, ahol nem politika, hanem csak gyermekeiért egyformán aggódó atya szeretete szól. De bármit hoz is a jövő, az Egyház nyugodtan, bár sokszor fájó szeretettel figyeli és várja a történelem alakulását és vajdását, mert az Egyház mindig megmarad a világvégezetéig.

A holnapi pápa-ünnepen a rendíthetetlen épület földi kormányzójára kérjük az Isten áldását, hogy úgy irányít hassa az egyház útjait az isteni kegyelem és vezetés segítségével, hogy az emberek életüket az örök krisztusi elvekre építsék.

A BEHÍVOTT DIÁKLEVENTÉK FIGYELMÉRE.

A katonai ügyosztály intézkedése folytán közöljük, hogy a behívott katolikus diákleventék részére holnap reggel 7 órakor az olasz plébániái templomban szentmise lesz, amelyen a leventéknek meg kell jelenniük.

Csütörtökön utoljára:

Lázadó iérij

EGYMASUTAN ÉRI HAZANKAT AZ ANGOLSZASZ TERRORTAMADÁS. Minden támadás növeli az áldozatok számát és a kárt is, amelyet a magyar testvéri együttérzésnek kell enyhíteni. Magyar testvér, ne feledkezz el a bombakárosultakról! Adományodat minél előbb juttasd el a Magyar Lapok szerkesztőségébe, külön megjelölve, hogy a nagyváradi károsultaknak, vagy más bombázott városnak szánod-e adományodat.

Zavaró repülés híre megölt a szívroham egy derecskei nagykereskedőt a debreceni Arany Bikában. Az elmúlt napon Debrecenbe utazott Buray Zoltán derecskei nagykereskedő, hogy a városban üzleti ügyeit intézze. Az Arany Bika 135. számú szobájában szállt meg. A derecskei kereskedő szobájában tartózkodott, amikor a rádió ellenséges berepülés hírére jelezte a műsor megszakításával és „Zavaró repülés” bemondással. A hosszabb ideje súlyos szívbetegségben szenvedő derecskei nagykereskedő a híre izgatottan ugrott fel székéről, néhány lépést tett, majd a szivrohamtól eltorzult arcával összeesett.

A város díszvacsorát ad a Gradianszki és a NAC tiszteletére. Nagyvárad, június 28. A horvát bajnokcsapat, a Gradianszki, mint lapunk más helyén közöljük, csütörtök délután fél hat órai kezdettel mérkőzik a magyar bajnokcsapattal, a NAC-al. A csapatot és vezetését délelőtt 11 órakor a polgármesteri szalonban villásreggeli keretében fogadja dr. Gyapay László helyettes polgármester, aki maga is végighézi a mérkőzést az Erzsébetligeti sportpályán. Este 8 órakor a Kék Macskában társas vacsorát ad a város a két bajnokcsapat és azok vezetésének tiszteletére. A polgármester itt üdvözölni fogja a vendégeket és a NAC-ot. Ez alkalommal mindkét csapatnak értékes ajándékot nyújt át.

Kiöntött a Mura. Nagykanizsáról jelentik: (MTI) Az esőzések következtében a Mura-folyó annyira megdagadt, hogy kilépett medréből és nagy területeket öntött el.

Galantai tüzoltók is résztvettek Pozsony tüzeinek oltásában. Érsekujvárról jelentik: (MTI) Pozsony legutóbbi bombázása alkalmával a galantai tüzoltók is — főispáni engedéllyel — résztvettek Pozsonyban az oltásban.

Elhagyta a finn követ Washingtonot. Amszterdami jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Mint a brit hírszolgálat jelenti, a finn követ a követség két tagjával szerdán elhagyta Washingtonot, hogy Finnországba utazzék.

Megvizsgálják Fekete Béla elmeállapotát

Utána kerül csak sor az ítéletre

Nagyvárad, jun. 28. Fekete Béla bűnügyének tárgyalása tegnap, a tárgyalás második napján is zárt ajtók mögött folyt le. A tárgyalás befejezése után az ítélőhatal elmaradt, mert a bíróság helyt adott egy kérelemnek, amely Fekete Béla elmebeli állapotának megvizsgálására vonatkozott. Fekete Béláról már a nyomozás során megállapították, hogy

APOLLO filmszínház

Péntektől:

Egy asszony visszanez

Főszereplők: T. Fekete Mária, Jávor Pál, Csontos Gyula, Somlai Artur.

A vacas egyheti népmozgalma

Születések: Csiszár Jenő Máv. segéd tiszt leánya Klára. Balogh János műszerész leánya Éva. Heilmann Ferenc villamosvezető leánya Anna. Ferenczi Máté iskolai altiszt fia Máté. Marothy József postafőtiszt leánya Ildikó. Nagy József asztalossegéd fia Jenő. Tordai Béla villamoskocsi vezető fia József. Arany Béla műszaki tisztviselő fia Béla. Tókai Pál juhász fia Gyula. Lakatos László napszámos fia Emma. Oláh István Máv. fékező leánya Zsuzsanna. Kovács Béla kereskedő segéd fia Zoltán. Dobos Béla mészoló segéd leánya Gizella. Szabó Sándor kisbirtokos fia László. Sallay Vince sodronyszövő segéd fia József. Karácsondi János postaltiszt leánya Anna. Pápay János gyógyszerész leánya Judit. Pápay János gyógyszerész leánya Györgyi. Kiss Dániel napszámos fia Irén. Havas József kereskedő fia József. Baditz József m. kir. százados leánya Judit. Lukács Antal posta felügyelő leánya Márta. Szabó Mihály asztalos segéd leánya Mária. Sárközi Sándor szabósegéd fia László. Gönczi Sándor Máv. vonatvezető leánya Éva. Komáromi Lajos gyári munkás fia Lajos. Brajzik Sándor szabósegéd leánya Katalin. Brajzik Sándor szabósegéd leánya Ilona. Pap Endre postaltiszt fia Béla. Tógyer Ferenc vasztergályos segéd fia Ferenc. Nagy P. István vármegyei számellenőr leánya Ildikó. Duma Illés községi pásztor fia Miklós. Kiss Béla szabósegéd leánya Györgyi. Ambrus Béla műszaki tisztviselő leánya Judit. Kenéz Sándor lakatossegéd leánya Jolán. Bálint István fodrász mester fia László.

Házasságok: Ladányi Zoltán honvéd százados és Libucz Eleonóra. Kovács András Máv. fékező és Bányai Margit. Knap Ferenc kéményseprősegéd és Udvardi Mária. Seres József asztalossegéd és Ibrányi Piroška. Nagy János Máv. fékező és Guba Rozália. Heves Alfred m. kir. adóhiv. gyakornok és Koss Alice. Radóczy Ferenc m. kir. postaltiszt és Schmidt Margit. Váradi Béla alkalmi munkás és Erdei Juliánna. Szilágyi Mihály Máv. üzemi altiszt és Szigeti Mária. Tamits Viktor cipőkereskedősegéd és Parászka Jolán.

Halálozások: Zetényi András 55 éves. Grencsny Béla 62 éves. Illés Ferencné Dékány Juliánna 47 éves. Goldmann Sámuelné Bárány Rozália 96 éves. Schönfeld Szeréna 82 éves. Forgács János 74 éves. Posztós Párolyné Ágoston Emlia 36 éves. Muszka Tivadár 17 éves. Boros Lajos 30 éves. Németh Imréné Komsa Mária 45 éves. Németh Imre 21 éves. Varga Irén 2 hónapos. Keller Ilona 66 éves. Nagy Albertné Papp Zsuzsanna 44 éves. Czánik Friderika 60 éves. Kimpán Miklós 10 perces. Ruff Paulina 76 éves. özv. Czirják Istvánné. Templom Juliánna 62 éves.

Baross Szövetség fodrászokat érdeklő közleménye. Ezúton hívjuk meg az összes borbély-fodrász mestereket vasárnap záróra ügyében tartandó fontos értekezletre — folyó hó 30-án (pénteken) délután pontosan 7 órakor kezdődő szakosztályi ülésre. Mindenkinek érdeke, hogy pontosan megjelenjen. Ezen alkalommal az üzletek részére kimérten szükséges tüzfát és szénét is előjegyzésbe veszik. A tüzelőt hamarosan megkapják az érdekeltek. Az ügy fontosságára való tekintettel mulhatatlanul mindenki feltétlen megjelentését kéri, a Baross és a Szakosztály elnöksége.

Kinevezték a szövetséges ellenőrzési bizottság római tartományi biztosát. Liszszabomból jelentik: (MTI) Az angol hírszolgálat hivatalosan jelenti, hogy Poletti, Newyork helyettes kormányzóját, a szövetséges ellenőrzési bizottság római tartományi biztosává nevezték ki.

NYILTTÉR

Felkérem Asztalos Albert gőzmosóda és fehérnemű tisztítóüzem hitelezőit, hogy fenti céggel szemben fennálló követeléseiket ezen hirdetés megjelenésétől 8 napon belül az üzem Nagyvárad, Mezey Mihály-utca 5. üzlethelyiségében hiteltérdemlően jelentsék be, mert ezen határidő letelte után követelések nem vétetnek figyelembe.

Nagyvárad, 1944. június 29.
 HAJNAL MÁRIA,
 hatósági megbízott.

NYILTTÉR

Felkérem Roth Armin bórdíszmú üzem összes hitelezőit, hogy a fenti céggel szemben fennálló követeléseiket ezen hirdetés megjelenésétől számított 8 napon belül az üzem Nagyvárad, gr. Batthyány u. 14. szám alatti irodahelyiségében hiteltérdemlően jelentsék be, annál is inkább, mivel ezen határidő letelte után követelések nem vétetnek figyelembe.

Nagyvárad, 1944. június 28.
 BODNAR GYULA,
 hatósági megbízott.

NYILTTÉR

Felkérem Frisch Manó temetkezési cégek üzemének összes hitelezőit, hogy fenti céggel szemben fennálló összes követeléseiket ezen hirdetés megjelenésétől számított 8 napon belül hiteltérdemlően az üzem Nagyvárad, Szalardi-u. 7. sz. alatti irodájában jelentsék be, annál is inkább, mivel ezen határidő letelte után követelések nem vétetnek figyelembe.

Nagyvárad, 1944. június 27.
 JÓZSA KAROLY,
 hatósági megbízott.

RÁDIO

CSÜTÖRTÖK, JÚNIUS 29.
Budapest I.

- 8.00 Fohász. Szózat. Reggeli zene.
2.15 Hírek.
9.00 Délelőtti muzsika.
10.00 Szórakoztató magyar művészlemez.
11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi főplébánia templomból. A szentbeszédet Közi-Horváth József dr. mondja.
12.15 Budapesti Hangversenyzenekar.
13.00 Jurcsák Béla m. kir. földművelés-munka.
14.00 Magyar művészek lemezei.
14.45 Légtalpi előadás.
15.00 Német hallgatóinknak.
15.35 Magyar tájak muzsikában.
16.15 Hajnali vitorlás élet a Balatonon.
16.25 Magyar zeneszerzők felőrája.
17.00 Magyar nóták.
17.40 Megéri a búza. Magyar játék egy felvonásban.
18.00 A Székesfehérvári zenekar.
19.00 Hangképek az ünnep sportjáról.
19.30 Péter-Pál a rádióban. A magyar kenyér ünnepe.
19.55 Kodály: Te Deum.
20.20 Péter-köszöntő és gyékényfonás a Tiszaparton.
20.35 Részletek Lehar: Pacsirta című operettjéből.
22.20 Magyar művészlemez.
23.00 Melles Béla zenekar.

Péntek, június 30.
Budapest I.

- 8.50 Rendőrszenekar.
10.10 Szórakoztató muzsika.
11.10 Légierők zenekara.
11.40 Somló Benedek dr. orvosi előadása.
12.05 Művészlemez.
13.30 Honvédeink üzennek. — A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Horváth Dudás József cigányzenekara.
14.50 Kovács Ödön tánczenekara.
15.30 Relkovic Neta előadása.
15.45 Melles Béla zenekar.
17.05 Dankó Pista notából.
17.15 Látogatás Komoróczy Lajos sportgrafikusnál.
17.30 Gárdos Kornélia verseket mond.
17.45 Munkásféltóra.
18.15 A német birodalmi rádió műsorából.
19.00 Bosnyák Zoltán előadása.
19.15 Farsangi lakodalom. Vigopera.
22.20 Rácz Vali énekel.
22.35 Tánccene.
23.15 Magyar zeneszerzők felőrája.

SPORT

Nagy sporteseménye lesz városunknak a csütörtöki NAC-Gradjanszki mérkőzés

A város vendégének tekinti a horvát bajnokcsapatot

Nagyvárad, jún. 28. Szt. László város sporttársadalmában tetőfokára hágott az érdeklődés a NAC-Gradjanszki-mérkőzés iránt. Ahogy szurkoló körökben beszéltek: Európa két legjobb csapata találkozik csütörtök délután az országos pályán és ez még a legnyugalmasabb békevilágban is a legizgalmasabb sporteseményt jelentené. Innen magyarázható tehát, hogy a háborús nehézségek ellenére is mindenki a nagyjelentőségű nemzetközi sportesemény felé fordítja tekintetét.

A Gradjanszki megvendégeléséből a város is kivészi a részét. Papp Lajos, az Idegenforgalmi Hivatal igazgatója is bekapcsolódott az egyesület vezetőségének rendezői munkájába és a város részéről ő tájékoztatja a rendezőket. A megállapodás szerint

dr. Gyapay László h. polgármester csütörtökön délelőtt 10 órakor fogadja a város házában a két csapat vezetőjét, mely után villásreggelin látja vendégül a küldöttséget. A külföldieket díszalbummal és értékes tiszteletdíjjal ajándékozza meg a város. Este vacsorát ad a város a csapatok részére.

Megérkezett a Gradjanszki labdarúgó csapata

Lapzártakor értesültünk, hogy a horvát bajnokcsapat, amely holnap fél 6 órai kezdettel a NAC-ot méri össze erejét az országos pályán, ma hajnalban városunkba érkezett és a Park-szállóban szállt meg.

SZÍNHÁZ

Hölgyeim elég volt

Egy gyámoltalan, szorgalmas és mindenki által terrorizált miniszteriumi kistisztviselőt megtréfálnak a kollégái: leközzöltetik egy párizsi hetilapban, hogy esodálatos módon halhatlan összeget örökölt. A hír nagy port ver fel, csak a szerencsétlen kis számkukac nem szerez róla tudomást. Ebből keletkeznek a „Hölgyeim elég volt” című bohózat mulatságos bonyodalmai. Dől a szerény kisemberhez az üzleti ajánlat, előléptetik hivatalában, hölgyek versengésének célpontjává válik és ő semmiképpen sem tud védekezni a siker halmozódásával szemben, amelyen az sem segít, hogy a végén kiderül a turpisság, mert akarata ellenére nevére vásárolt részvények magas árfolyamot érnek el és mégis nagy vagyonhoz jut. Az elképesztő zűrzavarban kavargó komikus figurák rengeteg vidám helyzetet teremtenek, amelyek a második felvonás bohózati összeütközéseiben messze túllépik a jóízűs határait is, de az bizonyos, hogy a műfaj minden lehetőségét kihasználja a darab s a közönség, leszámítva talán a harmadik felvonás kissé már fárasztó jeleneteit, állandó hangos derültséggel kíséri a több mint sikamlós, de tagadhatatlanul elmesés játék fejleményeit.

A Szigligeti Színház előadása igen

jó. Nem állítja a darab nehéz feladatok elé a szereplőket, nagy mélységeket nem kell feltárniok, de már az alakok megrajzolásában van alkalmuk képességeik megmutatására. Szabó Ernő az ügyefogyott, felénk, neveltséges kisembert pompás humorral ábrázolja: mókái ellenállhatatlan hatásnak. Kiemelkedik Ross József alakítása, aki egy komisz, de a nagy vagyoni kilátások varázserejétől megjuhászodott hivatalfőnököt játszik, helyenként nem éppen túlzásoktól mentesen s megint kitérő színésznek bizonyult Kiss József egy karakterisztikus altiszt-figura megjátszásával. Színesek, könnyedek és jellegzetesek Bakay, Barsy, Lendvai és Halasy is egy-egy tipikusan bohózati szerepben. Antal Erzsé házártos házmeesteréje, Szögi Arany vállalkozó szellemű kokottja sok elevenséget vitt a darabba és Czéh Gitta szendéje is eléggé meggyőző volt. A sok szereplőt mozgó bohózatban néhány segédzsinész is otthonosan viselkedett a színpadon, ami részben bizonyára a rendezés érdeme, amely biztosította a gyorsirami játék fennakadás nélküli pergését.

A közönség két és fél órára felejtette a nehéz idők gondjait, bajait. De megjegyezzük, hogy a „Hölgyeim elég volt”-al szemben erkölcsi vonal joggal emelhetünk kifogásokat.

A színházi iroda közleményei

Búcsúelőadások!

HÖLGYEIM ELÉG VOLT minden este

Szerdán délután fél 4 órai kezdettel Keresztes Kató és Dombi Imre, a kolozsvári Nemzeti Színház szülő balettáncosainak felléptével *Egy csók és más semmi* c. operett kerül színre. Egységes filléres helyárak!

Földszinti ülőhelyek 100 fillér, erkélyülés 60 fillér.

Hölgyeim elég volt című kacagtató bohózat szerdán este fél 7 órakor Ábérlethen, csütörtökön délután és este, pénteken este bérletszűnethen kerül színre. Csupa humor és kacagás! Állandó derültség a nézőtérén! Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni! Szerdán esti előadás emlékezik meg a színház a Honvédnapról, amikor is előadás előtt Lőrinczy László m. kir. zászlós mond méltatást a magyar honvédségről és Lovasi Klári elszavalja Gyóni Géza: *Magyar asszony írja* című költeményét.

A Pécsi öregdiákok együttese teljesen új műsorral vasárnap délután és este vendégszerepel a színházban. Konferál: dr. Legényei József. Fellépnek: dr. Szőnyi Jenő, dr. Tolnai Gusztáv, dr. Szentgyörgyi Tamás, Melzer Andor és Meeseki Rudolf. Mérsékeltlen felemelt helyárak! Jegyek elővételben válthatók!

Az utolsó hét műsora:

Szerdán délután fél 4 órakor: *Egy csók és más semmi*.Szerdán este fél 7 órakor: *Hölgyeim elég volt*. A-bérlet.Csütörtökön este fél 7 órakor: *Hölgyeim elég volt*.Pénteken este fél 7 órakor: *Hölgyeim elég volt*.Szombaton: *Nincs előadás!*

Vasárnap délután és este: Pécsi öreg diákok együttese.

APRONHIBDETÉSEK

Adás-vétel

GOMBAT vargányat és keserűt szarítva minden mennyiségben Vásáros Kirrer Jozsef, Budapest, V., Tükör-u. 5. szám.

Eladó traktorcséplésre, keszen cseplővel, tehergumival cserélhető. Luchner-u. 21. 287

Eladó cseplőgarnitúra, szeszfőde be rendezés rezisztókkal, két henteskocsi, előállat mérleg, három használt ablak, három használt ajtó. Alapi-utca 11. Telefon: 23-26. 299

Veszek használt gyermek sportkoszit, Dr Csanády, Lakatos-u. 7. sz., 2 ajtó. 293

Eladók város közelében több új magánház, beköltözhető több kisebb, nagyobb bérházak és telkek. Osv. Tatayne, Szigligeti-u. 12. Telefon 28-74. 265

Külön-étele

Fertőtlenített, poloska, mely es mindennemű férgek irtása, 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313

Menyasszony és koszorúszany muvirág fejdíszek és kezicsokrok. Ezüst-és aranylakodalmakra csokrok és kosarak olcsón, szép kivitelben megrendelhetők. Ruhákra virágok raktaron, azonnaliv hozott anyagokból is olcsón készítenek. Karácsonyi püspök-u. 52. (Érsebetligeti sportpályánál.)

Paragazzal poloskát, melyt, petéit mindenből felelősséggel irtja, Csutoras, Szigligeti-u. 7. Telefon 14-21. 364

Kerékpárok újak és javítások Jakab műszerésznél, Kossuth-u. 5. Telefon 23-30. 372

Varrógépjavitás egy évi felelősséggel Jakab műszerésznél, Kossuth-u. 5. Telefon 23-30.

Állást nyert

TANULÓT és kifizetőt (-leányt) fővelszek. Major György, Rákóczi-ut 13. 289

Új férfi magyar ruha közepes területre eladó. Érdeklődni lehet Toth Istvan uriszabónál, Rákóczi-ut 22. 300

Vidéki kisebb iparvállalat keres mérlegképes könyvelőt havi egy-két napos munka végzésére havi fizetéssel. Cim: Titz Alfréd, Rév. 260

Házmesternek gyermektelen házaspárt felveszek. Csáky-u. 25. 296

Egy erős kézimunkás szabósegédet azonnal felveszek. Alb János uriszabó, Bémer-tér 3. szám, I. em. Ugyanott jó családból való fiú tanulónak felvételt. 295

Ügyes, jóhából-való kifutó fiút felvesz a Korona filmszínház. 292

Állást keres

Negyedéves tanítónőképzős, nemtelül is beszélő árvalány gyermekek mellé állást keres. Vidéki helyek előnyben. Cim a kiadóban, vagy a Római Katolikus Nőszövetség, Pray Gy. u. 5. sz. 294

Négy középiskolát vezetett urvany iródaí vagy hasonló alkalmazást keres. Címeket a kiadóba kér. 290

Elveszett

26-án a légiriadó alatt egy kb. 2-3 hónapos malac, Karácsonyi püspök-u. 26. szám alá bejött, ahol igazolt tulajdonosát átveheti. 297

Elveszett pénztárca Szabó Gyula és Vér János névre szóló iratokkal és 13 pengővel. Becsületes megtaláló a pénzt megtalálhatja, az iratokat hozza Abórtkötymérő 24. alá. 293

Elveszett Anka Tivadar személynémetági bizonyítványa több iratokkal. Becsületes megtaláló hozza Mezőtelep, Városháza 11. sz. alá. 291

KIADÓTULAJDONOS:

SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R. T.

A szerkesztésért felel: A kiadósági felel: Dr. Pál Arpad Dr. Virág Jermoes

Készült a Szent László nyomda r. t. Városházapáza Városházánál, Szilvási utca-utca 1. szám.